

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

26.05.2016 № 62-р/к

№ 1/02-72-15

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання від 13.04.2016 № 228 про попередні висновки у справі № 1/02-72-15, розпочатої за ознаками вчинення ПУБЛІЧНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «ЦЕНТРЕНЕРГО» В ОСОБІ ВІДОКРЕМЛЕНОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ ЗМІЙСЬКА ТЕПЛОВА ЕЛЕКТРИЧНА СТАНЦІЯ (надалі – ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС) порушення законодавства про захист економічної конкуренції та матеріали цієї справи,

ВСТАНОВИЛА:

За результатами розгляду заяви (вх. від 22.04.2015 № 1658/Л-140) фізичної особи (інформація з обмеженим доступом) (надалі - Заявник), в ході дослідження ринків постачання теплової енергії, централізованого водопостачання і водовідведення в межах Харківської області, на підставі подання першого відділу досліджень та розслідувань від 30.04.2015 № 203 у зв'язку з наявністю в бездіяльності ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринках постачання теплової енергії, централізованого водопостачання і водовідведення, розпорядженням адміністративної колегії Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 30.04.2015 № 79-рп/к розпочато розгляд справи № 1/02-72-15 (надалі – Справа).

Бездіяльність ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС полягає у невнесенні змін до договорів про надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення відповідно до редакції Типового договору, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630, на території смт Комсомольське Зміївського району Харківської області.

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» є юридичною особою, що діє на підставі Статуту, нова редакція якого затверджена загальними зборами учасників (протокол від 25.04.2014 № 1) та зареєстрована 01.09.1998 за номером запису 1 073 120 0000 001253, ідентифікаційний код – 22927045. Місцезнаходження: 03151, м. Київ, вул. Народного ополчення, буд. 1.

Відповідно до довідки з ЄДРПОУ від 15.12.2014 одним з видів діяльності ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» є постачання пари, гарячої води та кондиціонованого повітря (код за КВЕД 35.30).

ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» користується повною господарською самостійністю, має самостійний баланс, круглу печатку зі своїм найменуванням, рахунки в банках.

Отже, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» є суб'єктом господарювання.

Одним із відокремлених підрозділів ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» є Зміївська ТЕС. Відповідно до Положення про Зміївську ТЕС ПАТ «Центрэнерго», затвердженого загальними зборами акціонерів ПАТ «Центрэнерго» 25.04.2014, Зміївська ТЕС (ідентифікаційний код – 05471247, місцезнаходження: 63460, Харківська обл., Зміївський р-н, смт Комсомольське, вул. Балаклійське шосе, 2) не є юридичною особою.

ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринках:

- постачання теплової енергії, що йде на опалення, в межах території смт Комсомольське Зміївського району Харківської області, де розташовані розподільчі теплові мережі, що перебувають у його власності та/або користуванні.

- постачання теплової енергії, що йде на підігрів води, в межах території смт Комсомольське Зміївського району Харківської області, де розташовані розподільчі теплові мережі, що перебувають у його власності та/або користуванні.

- централізованого водопостачання в межах території смт Комсомольське Зміївського району Харківської області, на якій розташовані мережі водопостачання, що перебувають у його власності та/або користуванні.

- централізованого водовідведення в межах території смт Комсомольське Зміївського району Харківської області, на якій розташовані його мережі водовідведення, що перебувають у його власності та/або користуванні.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» постачання теплової енергії, водопостачання і водовідведення віднесено до житлово-комунальних послуг.

Статтею 21 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що виконавець зобов'язаний підготувати та укласти із споживачем договір на надання житлово-комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотриманням умов його виконання згідно з типовим договором.

Відносини між споживачами і виконавцями послуг з постачання теплової енергії, водопостачання та водовідведення регулюються Правилами надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 № 630 (надалі – Правила). Правила обов'язкові для виконання всіма споживачами і виконавцями незалежно від форм власності і підпорядкованості.

Пунктом 8 Правил визначено, що договір про надання послуг укладається відповідно до типового договору, наведеного у додатку до Правил (надалі – Типовий договір).

Згідно з частиною першою статті 203 Цивільного кодексу України, зміст правочину не може суперечити Кодексу, іншим актам цивільного законодавства (до яких відносяться Закон України «Про житлово-комунальні послуги», Правила).

Частиною першою статті 648 Цивільного кодексу України передбачено, що зміст договору, укладеного на підставі правового акта органу державної влади, органу місцевого самоврядування, обов'язкового для сторін (сторони) договору, має відповідати цьому акту.

Статтею 179 Господарського кодексу України визначено, що при укладанні господарських договорів на основі Типового договору, сторони не можуть відступати від змісту Типового договору, але мають право конкретизувати його умови.

Надання послуг з постачання теплової енергії, централізованого водопостачання і водовідведення ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС здійснює на підставі договорів про надання послуг.

За інформацією, отриманою від Заявника, між ним та ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС було укладено договір на надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення (надалі – Договір) від 23.04.2014 № 0892.

Аналізом умов Договору встановлено, що даний Договір не відповідає Типовому договору, зміни до якого внесені Постановою Кабінету Міністрів України від 03.09.2009 № 933.

Так, у Договорі встановлені умови, не передбачені Типовим договором, а саме:

1) пунктом 4.1 Договору передбачено, що споживач має право на:

- періодичну перевірку, обслуговування та ремонт за рахунок споживача (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) квартирних засобів обліку.

2) пунктом 4.4. Договору передбачено, що Виконавець зобов'язаний:

- контролювати установлені міжповіркові інтервали, проводити періодичну перевірку квартирних засобів обліку води і теплової енергії, забезпечувати їх обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) за рахунок Споживача.

Втім, пункти 4.1 та 4.4 Типового договору, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (зі змінами) не містять уточнення, що дані заходи здійснюються за рахунок Споживача.

Підпунктом 4 пункту 32 Правил Виконавець зобов'язаний контролювати установлені міжповіркові інтервали, проводити періодичну перевірку квартирних засобів обліку, обслуговування та ремонт, у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж.

При цьому, відповідно до пункту 20 Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 зі змінами внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 532 витрати пов'язані з проведенням періодичної перевірки квартирних засобів обліку, їх обслуговуванням та ремонтом, у тому числі демонтажем, транспортуванням та монтажем включено до складу тарифів на послуги з централізованого теплопостачання.

Тобто, пункти 4.1 та 4.4 Договору не відповідає вимогам Типового договору затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (зі змінами внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 03.09.2009 № 933).

За інформацією, отриманою від ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС, Договори в такій редакції почали укладатись з 2009 року. Станом на 01.10.2014 було укладено 3536 договорів на надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення в редакції, що не відповідає Типовому договору в межах смт Комсомольське Зміївського району Харківської області. Станом на 01.10.2015 кількість укладених договорів складала 3614 одиниць.

Таким чином, не внівши зміни до договорів про надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення відповідно до редакції, що відповідає Правилам та Типовому договору, ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС уникає зобов'язань щодо здійснення періодичної перевірки, обслуговування та ремонту (у тому числі демонтажу, транспортуванню та монтажу) квартирних засобів обліку за власний рахунок та перекладає додаткові витрати на споживачів, що в свою чергу, може призвести до ущемлення їх інтересів та було б неможливим за умов існування конкуренції на ринку.

Бездіяльність ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС, яка полягає в не внесенні змін до договорів про надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення відповідно до редакції Типового договору, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуюче наведене, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС надано рекомендації від 22.03.2016 № 82 - рк/к щодо припинення вищенаведеної бездіяльності, а також усунення причин виникнення цього порушення, умов, що йому сприяють, шляхом ініціювання внесення змін до договорів зі споживачами послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення відповідно до редакції Типового договору, що є додатком до Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630.

На виконання зазначених рекомендацій ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС листом від 01.04.2016 № 08/1903 (вх. від 06.04.2016 № 1162) повідомило, що ним внесено зміни до форми договору з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, наразі його редакція відповідає змісту Типового договору, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630. В зв'язку з цим, ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС ініційовано переукладення договорів зі споживачами зазначених послуг на території смт Комсомольське Зміївського району Харківської області шляхом розміщення на адміністративних будівлях та стендах для оголошень інформації щодо необхідності явки споживачів до відділу житлово-комунальних послуг для переукладання договорів з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.

Отже, рекомендації щодо припинення бездіяльності, яка полягає в не внесенні змін до договорів про надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення відповідно до редакції Типового договору, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630, виконані.

За таких умов, враховуючи, що у територіального відділення відсутня інформація, яка б свідчила, що бездіяльність ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» в особі Зміївської ТЕС щодо не внесення змін до договорів про надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення відповідно до редакції Типового договору, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630, призвела до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, чи завдала значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті.

На подання про попередні висновки у Справі ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» та Зміївська ТЕС ПАТ «ЦЕНТРЕНЕРГО» будь-яких заперечень і зауважень не надали.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 46, 48, 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених

розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 1/02-72-15.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Головуюча колегії

Н.В. Фастова